

KONGRES INICJATYW SPOŁECZNYCH

Piękno naszej małej ojczyzny, jaką jest gmina Kłodzko, to nie tylko przyroda i estetyka, ale przede wszystkim ludzie, którzy ze sobą współpracują. Nić sympatii i porozumienia jaka ich łączy daje satysfakcję i przyczynia się do bycia lepszym człowiekiem oraz wartościowym członkiem społeczeństwa.

Więcej, s. 4 i 5

Nieźła szopka!

Wreszcie mamy dla Państwa ciepłutkie, pachnące ostatkowymi tańcami wyniki konkursu na Najładniejsze Świąteczne Centrum Wsi. Przypomnijmy, że w rywalizacji wzięły udział 23 miejscowości. Wysiłek się opłacił, a inwencja twórcza została doceniona. Wybór nie był prosty, lecz po burzliwej naradzie przyznano 8 miejsc pierwszych (500 zł), 6 drugich (400 zł) i 9 trzecich (300 zł).

Uroczystego wręczenia czeków podczas Biesiady Kół Gospodyń Wiejskich dokonał Wójt Gminy Kłodzko Stanisław Longawa oraz Przewodniczący Rady Gminy Kłodzko Zbigniew Tur. Na najwyższym podium stanęły następujące sołectwa: Wojciechowice, Bierkowice, Święcko, Roszyce, Szalejów Góry, Szalejów Dolny, Mikowice, Marcinów. Tuż za nimi uplasowały się: Podtyń, Korytów, Starków,

Krosnowice, Jaskowa Dolna oraz Jaskowa Górna. Trzecie miejsce zdobyli: Boguszyn, Ławica, Wojbórz, Wilcza, Łączna, Żelazno, Romanowo, Odrzychowice Kłodzkie i Podzamek. Wszystkim uczestnikom gratulujemy i zachęcamy do udziału w konkursie już w grudniu. Czy warto? Oczywiście! Tym bardziej, że nic się nie traci, a można wiele zyskać!

KOLEJKA DO SUKCESU, TO PODKOWY BIZNESU

A gdyby tak stworzyć idealną receptę na sukces... co by się znalazło na liście niezbędnych składników? Motywacja, cierpliwość, kreatywność, determinacja, wiedza, wizja, cel i upór? Sporo tego! Tym bardziej cieszy, że na terenie naszej gminy są ludzie, którzy wszystkie te cechy posiadają. To właśnie dla nich co roku organizowane jest Noworoczne Spotkanie Biznesowe, podczas którego Wójt Gminy Kłodzko Stanisław Longawa wręcza Podkowy Biznesu. Nagrody te są wyrazem uznania za wyróżniające się osiągnięcia i działania na rzecz rozwoju w gminie.

Na początek gości przywitał Kłodzki Chór Kameralny Concerto Glacensis pod batutą Katarzyny Mąki – osoby pełnej pasji, która miłością do muzyki potrafi „zarazić” innych. Po wspaniałym prelude, Wójt Gminy Kłodzko Stanisław Longawa oraz Przewodniczący Rady Gminy Kłodzko Zbigniew Tur pod-

sumowali miniony rok i przedstawili plany na rok bieżący. Głos zabrał także poseł na Sejm RP Wojciech Murdzek, który życzył wszystkim spokoju, ale również szczęścia w pozyskiwaniu środków na planowane przedsięwzięcia.

WŚRÓD TEGOROCZNYCH LAUREATÓW ZNALEŻLI SIĘ:

- Wessel-Poliamid Sp. z o.o.

Nowoczesny zakład produkujący akcesoria do odkurzaczy domowych i przemysłowych. Firma znajduje się na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Jaskowej Dolnej.

- Ruben Skrzypiec ProfilLine

Firma zajmuje się produkcją okien, drzwi, fasad, stolarki przeciwpożarowej, ogrodów zimowych, balustrad szklanych. Oferuje profesjonalny montaż i serwis sprzedawanych produktów. Działają zarówno na terenie Polski, jak i poza granicami naszego kraju.

- Piotr Kinal PHU AUTO-STARTER

Firma specjalizuje się w profesjonalnej regeneracji alternatorów i rozruszników do samochodów osobowych, ciężarowych, autobusów oraz maszyn: koparek, ładowarek, agregatów, wózków widłowych i innych.

- Katarzyna Czuba-Kowal Gospodarstwo Agroturystyczne Kowalowe Wzgórze

Miejsce szczególnie przyjazne rodzinom z dziećmi

oraz osobom poszukującym ciszy i spokoju, aktywnego wypoczynku na łonie natury oraz gotowych zasmakować przyjemności życia na wsi. Agroturystyka jest dobrym miejscem na wakacje z bliskimi, czy ferie zimowe w górach.

- Ryszard Rojek ABBRA

ABBRA to hurtownia kwiatów oferująca wysoką jakość towarów i przystępną cenę. Zajmuje się importem kwiatów ciętych i

doniczkowych bezpośrednio z giełd holenderskich, a także od polskich ogrodników. W swoim asortymencie mają także bogatą ofertę kwiatów sztucznych, artykułów dekoracyjnych (świece, szkło, wstążki) i wiklinowych.

- Monika Basiewicz-Berczyńska Temple Design Usługi Poligraficzne

Firma świadczy usługi na najwyższym poziomie, dbając o satysfakcję klientów (pro-

jektowanie, druk, wykonywanie gadżetów reklamowych oraz liter przestrzennych). Dysponuje profesjonalnym sprzętem i doświadczeniem.

Jak widać, ludzi zdolnych nam nie brakuje, a „wygrywają” tylko ci, którzy mają jasno określony cel i nieodparte pragnienie, aby go osiągnąć”.

Chór Concerto Glacensis zakończył część oficjalną kolędami. Trzeba przyznać, że wypadł śpiewająco!

Zaskoczyć mogła zmiana formuły pozyskiwania środków na fundusz stypendialny im. Grzegorza Ciechowskiego. Tym razem Przewodnicząca Kapituły Stypendialnej Mariola Huzar, zachęcała do odwiedzenia stoiska z pozyskanymi i z góry wycenionymi przedmiotami. Można było również zakupić cegiełki, które także zasilą konto funduszu.

Kolejne Podkowy Biznesu już za rok, kto wie, może to komuś z Państwa przypadnie przyszłoroczna nagroda...

Piotr Kinal i Ryszard Rojek odebrali nagrody podczas styczniowej Sesji Rady Gminy Kłodzko

Spotkanie piernikarskie z książką

Tegoroczna edycja Spotkań piernikarskich w Pałacu w Kamieńcu, była wspaniałą okazją, aby poznać bogate tradycje piernikarskie polsko-czeskiego pogranicza. Spotkali się tu nie tylko pasjonaci piernikarstwa i jego historii. Oddziaływanie reklamy w Radiu Wrocław ściągnęło do Pałacu w Kamieńcu ludzi z całego Dolnego Śląska, czeskiego Mikroregionu Rychnovsko, a także z całej Polski. Piernikowym czarem oraz gościnnością Pałacu zostali oczarowani wszyscy!

Bogaty i atrakcyjny program, który przygotowali organizatorzy pozwolił zintegrować środowisko piernikarzy z mieszkańcami Euroregionu Glacensis oraz pokazać wielokulturowy i wielonarodowy dorobek, jakim jest istniejąca od ponad 500 lat tradycja piernikarstwa w Polsce, Czechach, a także w Finlandii.

Dzięki ekspertom, uczestnicy imprezy z Polski i Czech (dzieci i dorośli) wzięli aktywny udział w pokazach i warsztatach edukacyjnych z zakresu dekorowania pierników, receptur piernikarskich oraz tworzenia pierników z drewnianych form. Zajęcia poprowadzili:

- Agnieszka Ganowicz-Rolbiecka, autorka książki „Z sercem malowane”,
- Anna Kornelia Jędrzejewska, współautorka książki „Piernikowy przepisownik”,
- Tomasz Lucjan Karamon, autor książki „Bardo – powrót do przeszłości”.

Ogółem w warsztatach udział wzięło 175 osób, mieszkańców polsko-czeskiego pogranicza.

Środowisko piernikarzy podczas sześciu prelekcji dzieliło się swoją wiedzą, doświadczeniami oraz osiągnięciami. W sali kredensowej

unosił się zapach piernika, przypraw korzennych i tajemnic z rodu Radziwiłłów. Słuchaczy i miłośników piernikowych cudów nie brakowało. I tak, podczas publicznych prelekcji wystąpili:

- Tomasz Lucjan Karamon w temacie „Max Prause – mistrz piernikarski z Barda”,
- Elżbieta Joanna Berendt „Co ma piernik do... Wrocławia. Formy piernikarskie w zbiorach Muzeum Etnograficznego, Oddziale Muzeum Narodowego we Wrocławiu”,
- Arkadiusz Piotr Muła „Piernikarze i piernikarstwo w świetle źródeł pisanych. Casus Jawora”,
- Marta Marzena Karamon „Bardzkie pierniki od średniowiecza do współczesności”,
- Anna Maria Rumińska „Pierniki-Znaki-Składniki – piernik według filozofii Slow Food”,
- Karolina Klimek „Śladami wrocławskich piernikarzy”.

– *Sposób produkcji pierników jest naprawdę fascynujący. Dawniej pierniki pieczono w drewnianych formach, przedstawiających sceny rodzajowe, postaci, motywy miłosne i krajobrazy. Dopiero później wraz z mechanizacją procesu produkcji zaczęły dominować proste formy, kształ-*

ty, a pierniki ozdabiano lukrem, czasem w bardzo finezyjne wzory – przekonywał Tomasz Karamon.

Ten, kto 15 stycznia przyjechał do Pałacu w Kamieńcu, mógł skosztować i nabyć słodkie produkty oferowane przez licznych wystawców z Polski i Czech. Na tym targu nie brakowało prawdziwych cudów z piernika. Zegary, fortepiany, szkatułki na klejnoty, instrumenty muzyczne, mała architektura... Krótko mówiąc, nie ma takiej rzeczy, której z piernika nie da się zrobić!

Te wszystkie wspaniałości i atrakcje swoim muzycznym kunsztem doprawiała sopranistka Olga Tumiłowicz-Pilinko. Jej liryczne wykonania smakowały wszystkim na równi z piernikami.

Na zakończenie spotkań piernikarskich, dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Kłodzko Mariola Huzar ogłosiła wyniki polsko-czeskiego konkursu na domek z piernika. Ogółem w konkursie wzięło udział 36 domków, w tym 14 z Czech. Jeden piękniejszy od drugiego. Dzieła sztuki. **W kategorii dzieci sześć równorzędnych nagród** (grawerowane wałki do ciasta) **otrzymali:**

- Kamila Kuśmierk-Rudy, Jan Kornaś i Maja Du-

rachta z Polski,

- Anna Micholková, Ale-na Placká i Ivana Malá z Czech.

W kategorii dorośli sześć równorzędnych nagród otrzymali:

- Izabela Niżyńska, Martyna Olszowa-Durachta i Agnieszka Bil z Polski,
- Libuše Chromcová, Milada Baková i Monika Burešová z Czech.

Wydarzenie swoją obecnością zaszczytli: Radna Województwa Dolnośląskiego Grażyna Cał, Wójt Gminy Kłodzko Stanisław Longawa, Przewodniczący Rady Gminy Kłodzko Zbigniew Tur, Przewodniczący Stowarzyszenia Rozwoju Regionalnego i Współpracy Czesko-Polskiej w Rychnov nad Knežnou Vladimír Hulman oraz Instruktor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej Anna Karolewicz.

Organizatorami wydarzenia byli: Pałac Kamieniec, Gmina Kłodzko oraz Biblioteka Publiczna Gminy Kłodzko. W perspektywie kilku lat organizatorzy mają ambicję, aby w pałacu pojawili się piernikarze z całej Europy, a Pałac Kamieniec stał się miejscem ich dorocznych spotkań – podsumowuje właścicielka obiektu Katarzyna Hutna.

FOTO: ZYGMUNT BYRSKI

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Spotkania piernikarskie realizowane były w ramach mikroprojektu Biblioteki Publicznej Gminy Kłodzko „Przystanki kultury z książką”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Wszyscy jesteśmy częścią natury i społeczeństwa

Jedni szukają pięknych miejsc do życia, inni sprawiają, że miejsca, w których żyją stają się piękne. Ta myśl towarzyszy wszystkim osobom, które w gminie Kłodzko działają na rzecz swojej małej ojczyzny i lokalnej społeczności. To właśnie dla nich został zorganizowany Kongres Inicjatyw Społecznych.

Jego realizacja była możliwa dzięki polsko-czeskiemu projektowi pn. „Wszyscy jesteśmy częścią natury i społeczeństwa”, współfinansowanemu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Oficjalnego otwarcia w Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Kłodzku dokonał Wójt Gminy Kłodzko Stanisław Longawa, który podziękował wszystkim za przybycie i zaprosił do wysłuchania przygotowanych przez wyjątkowych gości prelekcji. Ogromnym plusem kongresu była obecność tłumaczy, którzy na bieżąco przekazywali naszym czeskim przyjacielom prezentowane informacje.

Na początek wszystkich rozerwał młody wokalista z ogromnymi osiągnięciami **Mateusz Czajka**, który jest także członkiem Kłodzkiego Chóru Kameralnego Concerto Glacensis. Artysta zaprezentował trzy utwory: dwa w języku czeskim – *Malowany dzbanek* (Heleny Vondračkovej), *Lady carnaval* (Karela Gotta) oraz jeden po polsku *Byle było tak* (Krzysztofa Krawczyka).

I choć nogi rwały się do tańca, dusza niecierpliwie czekała na występ pierwszego gościa, wybitnego badacza kultury **Henryka Dumina**, który już od 30 lat zajmuje się promocją i ochroną niematerialnego dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska. Realizuje on liczne autorskie projekty poświęcone tradycji naszego regionu. Posiada niezwykłą umiejętność wciągnięcia słuchacza w swój świat, dzięki czemu pojęcie nudy staje się obce. Sobotnie wystąpienie dotyczyło „Polsko-Czeskich wzajemnych wpływów kulturalnych, społecznych i kulinarnych na przestrzeni dziejów”. Temat trudny, lecz przekazany z pasją przykuwał uwagę. 40 minut, to jednak zbyt mało, by

podzielić się całą swoją wiedzą, tym bardziej, że w kolejce do wejścia na scenę czekał już **Maciej Zawierucha**, który od 2009 roku jest Moderatorem Odnowy Wsi nie tylko w teorii, ale również w praktyce. Wraz z żoną prowadzi Zielone laboratorium – zagrodę edukacyjną. Przygotował prezentację pt. „Odnowa wsi jako metoda rozwoju obszarów wiejskich – ukazanie przykładów dobrych praktyk”. Wspominał m.in. o sieciowaniu, czyli wzajemnej promocji. Polega ona na tym, że wioski tematyczne polecają się wzajemnie proponując

usługi turystom, dzięki czemu też się reklamują.

Po kolejnej interesującej prezentacji przyszedł czas na akcent muzyczny, czyli występ **Idy Szebli** – mieszkanki Starego Wielisławia. Nastolatka jest laureatką wielu konkursów wokalnych o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim. Zgromadzonej publiczności zaprezentowała piosenkę Ewy Bem.

„Wiejska przestrzeń publiczna jako czynnik zwiększający integrację społeczną”, to kolejny ciekawy temat do poruszenia. **Dr inż. Anna Podolska** na co dzień jest

pracownikiem naukowym Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Prowadziła warsztaty z zakresu zagospodarowania terenów wewnątrz wsi i poza obszarem zabudowań. Objąśniała i zilustrowała przykłady dobrej i złej zagospodarowanej przestrzeni. Co zrobić, żeby nie przesadzić, nie przedobrzyć? Jakie działania podjąć, żeby nie zaburzyć ładu i porządku, a jednocześnie przyciągać ludzi? Tej problematyki dotyczyła prezentacja.

O tym jak funkcjonuje i jak jest wspieramy w gminie Kłodzko program Odnowy Wsi opowiedział **wójt Stanisław Longawa**. Warto przypomnieć, że był on jednym z inicjatorów wprowadzenia

programu Odnowy Wsi Dolnośląskiej w naszym województwie jako ówczesny wicemarszałek. Zanim jednak przedstawił działania w gminie, była chwila czasu na emisję krótkiego filmiku. Zawierał on wspomnienia inicjatyw z 2016 roku. Po tym wzruszającym przekazie wójt przedstawił nasze sukcesy w Odnowie Wsi, elementy wsparcia oraz konkursy, które sprawiają, że mieszkańcom zależy na estetyce i przyjaznym wyglądzie miejscowości. Jednym zadaniem... co robi gmina, żeby społeczności chciało się chcieć.

Pierwszą część kongresu zamknęła prezentacja **dr inż. arch. kraj. mgr sztuki Ewy**

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Podhajskiej pt. „KATEGORIA AGROPARKU” jako idea wykorzystania potencjału Ziemi Kłodzkiej. Przykład zaangażowania założenia pałacowo-parkowego w Ławicy”. Krajobraz, to nie tylko malowniczy pejzaż, zatrzymany kadr, ale także środowisko życia i działalności człowieka. To wszystko i wiele więcej przekazała ostatnia prelegentka.

W Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji Gminy Kłodzko w Odrzychowicach Kłodzkich czekał na gości ciepły posiłek, a zaraz potem kolejna dawka ciekawych wystąpień. Tym razem prezentowali się nasi mieszkańcy. Jako pierwszy o swoich planach opowiedział **Martin Schoenberg** – właściciel Pałacu w Piskowicach, a zaraz po nim głos zabrała **Katarzyna Kuś** – manager Pałacu Kamieniec. Wspólnym mianownikiem wypowiedzi były problemy w pozyskiwaniu środków na renowację tak wspaniałych zabytków, w wyniku czego w większości niszczej i zanika ich historia. Mimo wszystko dało się też słyszeć pozytywy, jak wsparcie okolicznych mieszkańców, pomoc w pozyskiwaniu archiwalnych materiałów i przede wszystkim determinacja właścicieli, którzy za wszelką cenę pragną z niesamowitą dbałością o szczegóły odrestaurować pałace.

To jednak dopiero początek, ponieważ kolejnym zagadnieniem zainteresował wszystkich **Edward Szymczak** – mistrz pszczelarstwa z Gorzuchowa. Jest to jego życiowa pasja, którą zaraża innych. Edukuje młodzież i turystów, co jest niezwykle zaletą, która w przyszłości może przynieść korzyści.

O wyróżniającej się działalności Ochotniczej Straży Pożarnej z Jaskowej Dolnej oraz o Młodzieżowej Drużynie Pożarniczej opowiedział

Michał Pawlik – prezes OSP Jaskowa Dolna. Zawód strażaka jest jednym z najwyższycenionych przez społeczeństwo. Trzeba być niebywale odważnym człowiekiem, żeby zdecydować się na uprawianie tej profesji. To dzięki nim czujemy się bezpiecznie, dlatego też darzymy ich tak wielkim zaufaniem.

Współpraca polsko-czeska na terenie gminy Kłodzko trwa już od lat. W 2010 roku miejscowości Jaskowa Dolna oraz Skuhrov nad Bělou podpisały umowy o współpracy. O tym jak to się zaczęło opowiedział sołtys Jaskowej Dolnej **Kazimierz Weislo**.

Radna Gminy Kłodzko i sołtys Szalejowa Górnego **Teresa Biel-Lutosławska** przedstawiła wpływ zagospodarowania terenu na wizerunek wsi na przykładzie swojej miejscowości, natomiast Wiceprzewodnicząca Rady Gminy Kłodzko i przewodnicząca KGW Żelazno – **Mariola Kozak** czuła się jak ryba w wodzie opowiadając o działalności Kół Gospodyń Wiejskich. Wszystkie święta, dożynki parafialne, gminne, odpusty i inne uroczystości organizowane są z wielkim zaangażowaniem i pomocą naszych gospodyń. Trudno znaleźć w środowisku wiejskim uroczystości bez udziału pełnych pomysłów i energii członkiń KGW. Wystąpienie wspólnym śpiewem podsumowała **Zdzisława Gębska** – założycielka zespołu Marzenie Gminy Kłodzko.

O działalności, dobroczynności, edukacji kulturalnej i Festiwalu Reimanna opowiedział **Franciszek Piszczek** – Prezes Towarzystwa Miłośników Krosnowic, który niewątpliwie jest od lat dobrym praktykantem pracy społecznej.

Ostatnią prezentację przygotowała **Magdalena Kruk-Ledzion** – Prezes Stowarzyszenia „Nasze Żela-

zno”. Opowiedziała o tym jak mieszkańcy wzięli szkołę w swoje ręce..., a konkretnie o działalności Niepublicznej Szkoły Podstawowej i Niepublicznego Gimnazjum w Żelaznie, prowadzonych przez Stowarzyszenie „Nasze Żelazno”.

Wszystkie wystąpienia podsumował wójt, który zaprosił przybyłych gości do

złożenia podpisu w formie odciśnięcia palca na plakacie upamiętniającym kongres.

Wreszcie nadeszła chwila na wspólne polsko-czeskie śpiewanie integracyjne na ludowo, które poprowadziła **Oliwia Łuszczynska**. Chwilę później wszyscy świetnie się bawili przy muzyce zespołu **Podzamek Boys**.

Dziękujemy za przybycie: Radnemu Sejmiku Dolnośląskiego Zbigniewowi Szczygłowi, Dyrektorowi Wydziału Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWD Pawłowi Czystczoniowi, Wójtowi Gminy Stoszowice Pawłowi Gancarzowi, a także delegacji z Mikroregionu Bielou – partnerom projektu: Wicestaroście Skuhrow nad Bělou i Prezesowi Mikroregionu Biela Vladimírowi Bukovskiemu, Wiceprezesowi Mikroregionu Biela Ladislavovi Kubičce, Przewodniczącemu Stowarzyszenia Rozwoju Regionalnego Współpracy Czesko-Polskiej i Wieloletniemu Partnerowi

Projektów polsko-czeskich Vladimírowi Hulmanowi oraz wszystkim, którzy gościli na kongresie.

Na zakończenie nasuwa się refleksja... W naszej gmi-

nie mieszkają ludzie, którzy zdecydowanie „sprawiają, że miejsca, w których żyją stają się piękne”.

GMINA KŁODZKO - TU ŻYJE SIĘ LEPIEJ

Nie sztuką jest obiecywać, sztuką jest dotrzymać słowa i dążyć do realizacji wyznaczonych celów. W trakcie kampanii wyborczej Wójt Gminy Kłodzko Stanisław Longawa wraz z popierającym go komitetem wyborczym przedstawił wykaz zadań inwestycyjnych i remontowych. Stanowią one z jednej strony zobowiązanie przedwyborcze, z drugiej strony są przyjętymi zadaniami do realizacji przez wójta i klub radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego (posiadający zdecydowaną większość w radzie gminy tj. 12 na 15 radnych). Specjalnie dla Państwa przygotowaliśmy zestawienie, które pozwoli skonfrontować zobowiązania, których podjął się wójt. Zadania zostały podzielone na trzy kategorie:

- zakończone, w trakcie realizacji bądź z zapewnionym finansowaniem,
- w trakcie przygotowania do realizacji,
- czekające na realizację.

Połowa kadencji samorządowej 2014-2018 jest za nami, tym bardziej cieszy, że już tyle udało się osiągnąć. Prezentowane poniżej sukcesy są dobrą wróżbą na kolejne dwa lata. Ciężka praca nie jest nam straszna, a dobro mieszkańców gminy to priorytet!

Wójt Stanisław Longawa i przewodniczący RG Zbigniew Tur odbierają nagrodę „Róża Kłodzka 2016” dla Najlepszej Gminy

BIERKOWICE:

Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:

- wyposażenie i oddanie do użytku budowanego Centrum Bibliotecznego, zagospodarowanie terenu przyległego do budynku – zadanie zrealizowane, kolejne elementy zagospodarowania terenu wokół realizowane są z wykorzystaniem funduszu sołeckiego i zaangażowaniem mieszkańców,
- budowa parkingu przy przedszkolu oraz remont schodów,
- bramki pełnowymiarowe i treningowe zakupione na boisko w latach 2015 i 2016,
- modernizacja stacji uzdatniania wody w Szalejowie Górnym (montaż urządzeń do dekarbonizacji),
- w trakcie realizacji: dalsze prace modernizacyjne na boisku – ławki dla graczy rezerwowych w planie na rok 2017.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- dalsze prace modernizacyjne w budynku przedszkola – przygotowywany jest remont tarasu,
- wykonanie boiska wielofunkcyjnego do gry w siatkówkę, koszykówkę i tenis ziemny – jest projekt techniczny, instalacja oświetlenia na boisku,
- w związku z planowaną przez województwo dolnośląskie modernizacją drogi nr 831 ujęcie wykonania drugostronnego chodnika pieszych w planach wojewódzkich – złożony został wniosek o dofinansowanie do Urzędu Marszałkowskiego, dokumentacja techniczna wykonana zostanie w 2017 r.

BOGUSZYN:

Zadania zrealizowane:

- dalsze doświetlenie miejscowości, w tym budowa oświetlenia przy drodze krajowej nr 8, wykonane, chociaż kolejne wnioski wpływają od mieszkańców,
- budowa nowego włączenia drogowego do drogi krajowej nr 8 poniżej Hotelu „METRO” i drogi gminnej łączącej obszary zabudowy mieszkaniowej – wykonano, także dwie inne drogi na dolnym Boguszyń,
- prace planistyczne przy lokalizacji lotniska w Boguszyń – zakończone (nie udało się jeszcze doprowadzić do pierwszego próbnego lądowania).

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa sportowego boiska wielofunkcyjnego ze sztuczną nawierzchnią przy świetlicy wiejskiej (do gry w siatkówkę, koszykówkę, tenis ziemny) – jest projekt techniczny,

Zadania, które czekają na realizację:

- dalsza rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej - po-

łączenie sieci wodociągowej w dolnym i górnym Boguszyń, gdzie planowana jest także kanalizacja (górnym Boguszyń).

GOŁOGŁOWY, ŚCINAWICA, MŁYNÓW:

Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:

- w 2015 w Gołogłowach częściowe doświetlenie (bez lamp solarnych),
- modernizacja stacji uzdatniania wody w Szalejowie Górnym (montaż urządzeń do dekarbonizacji),
- w trakcie realizacji:
 - budowa dróg do nieruchomości zabudowanych z utrudnionym dojazdem – plan na 2017 r.: 1 droga w Młynowie, 1 droga w Ścinawicy, 1 droga w Gołogłowach,
 - zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Ścinawicy, z rozbudową placu zabaw (zagospodarowanie boiska sportowego uzależnione od oczekiwań i zaangażowania władz sołectwa i samych mieszkańców) – realizowane sukcesywnie z wykorzystaniem funduszu sołeckiego,
 - rozwiązanie uciążliwości i utrudnień komunikacyjnych na drodze powiatowej, w szczególności na odcinku w Gołogłowach w porozumieniu z powiatem – planowana kontynuacja w 2017 r.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa świetlicy w Młynowie – przy współudziale mieszkańców wybrano lokalizację, zakończono prace projektowe.

Zadania, które czekają na realizację:

- doświetlenie wszystkich trzech miejscowości z zastosowaniem lamp zasilanych energią słoneczną.

GORZUCHÓW, ŚWIECKO:

Zadania na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:

- budowa kanalizacji w Świecku – na podstawie wykonanej w 2011 r. koncepcji, jest dokumentacja i złożony wniosek o dofinansowanie do PROW,
- budowa i remonty dróg prowadzących do nieruchomości zabudowanych z utrudnionym dojazdem – w Świecku w 2015 r. jedna droga (Chorąży), remont drogi powiatowej Świecko-Gorzuchów w 2017 r.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa świetlicy w Gorzuchowie w centrum wsi – jest projekt techniczny,
- doświetlenie miejscowości – w Świecku wykonano I etap w 2015 r.

JASZKOWA DOLNA:

Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:

- dalsze prace modernizacyjne na boisku sportowym LKS „Iskra” zgodnie z wymogami licencyjnymi określonymi przez PZPN, budowa szatni II etap, bramki pełnowymiarowe, wiaty dla zawodników rezerwowych,
- zagospodarowanie pierwszych terenów na obszarze specjalnej strefy ekonomicznej (powstał zakład firmy KAYSER oraz WESSEL-POLIAMID),
- w trakcie realizacji
 - doświetlenie dróg gminnych (bocznych) 2 punkty.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- termomodernizacja remizy OSP Jaskowa Dolna, powiązana z przebudową budynku, z zastosowaniem energii odnawialnej do ogrzewania budynku – jest sporządzona dokumentacja techniczna z pozwoleniem na budowę i złożony wniosek o dofinansowanie do Regionalnego Programu Operacyjnego,
- rozbudowa przedszkola, powiązana ze zwiększeniem liczby miejsc, w tym dla dzieci poniżej 3 roku życia (oddział żłobkowy) – jest projekt techniczny, zadanie znajduje się na liście rezerwowej do dofinansowania z RPO,
- przebudowa układu komunikacyjnego nowych osiedli mieszkaniowych z drogą krajową nr 33, poprawiające stan bezpieczeństwa skrzyżowań – jest przygotowywana koncepcja uzgadniana z GDDKiA.

Zadania, które czekają na realizację:

- dalsze doświetlenie dróg gminnych (bocznych) z zastosowaniem lamp zasilanych energią słoneczną, zamontowano 2 punkty.

JASZKOWA GÓRNA, DROSKÓW:

Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:

- wsparcie finansowe remontu dachu kościoła w Droszkowie – etap I (wieża) w 2016 r.,
- w trakcie realizacji:
 - dalsze doświetlenie miejscowości – uzupełniono sieć oświetleniową częściowo w 2016 r. o 5 punktów,

- kontynuacja remontu dachu kościoła w Droszkowie – wsparcie finansowe ze strony gminy.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa sportowego boiska wielofunkcyjnego ze sztuczną nawierzchnią (do gry w siatkówkę, koszykówkę, tenis ziemny) – jest projekt techniczny,
- budowa świetlicy wiejskiej w Droszkowie – jest projekt techniczny,
- remonty dróg transportu rolnego – wykonano 2 odcinki w ramach przygotowania dożynek 2016.

Zadania, które czekają na realizację:

- kontynuacja prac związanych z modernizacją Domu Ludowego (zagospodarowanie powierzchni strychu),
- przeznaczenie wolnych pomieszczeń w budynku byłej szkoły na cele rozwoju społecznego wskazane przez sołectwo, w porozumieniu ze stowarzyszeniem mieszkańców – jak dotąd nie wypracowaliśmy ze stowarzyszeniem koncepcji zagospodarowania.

JASZKÓWKA, PODZAMEK:

Zadania zrealizowane:

- remont drogi dojazdowej – sięgacza w kierunku Kukulki.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- remont i ewentualna rozbudowa wodociągu w Podzamku – wykonana dokumentacja techniczna, złożony wniosek o dofinansowanie do PROW (budowa wodociągu),
- dalsze doświetlenie miejscowości – w Jaskówce 2015-2016 prace projektowe z wykorzystaniem funduszu sołeckiego.

KAMIEŃC, KORYTÓW, PISZKOWICE, RUSZOWICE:

Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:

- modernizacja stacji uzdatniania wody w Szalejowie Górnym (montaż urządzeń do dekarbonizacji),
- w trakcie realizacji: wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w świetlicy w Piskowicach – zakończenie w 2017 r.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa świetlicy w Kamieńcu – dzięki zaangażowaniu środków funduszu sołeckiego gmina posiada gotową dokumentację techniczną,
- budowa i remonty dróg transportu rolnego: w roku 2016 r. dofinansowanie remontu częściowego drogi powiatowej w Korytowie, poszerzenie mostu w Piskowicach w 2016 r., wykonanie mijanki w Kamieńcu,
- doświetlenie miejscowości – Ruszowice częściowo w 2016 r., Piskowice wykonano dokumentację z planem wykonania na 2017 r.

KROSNOWICE:

Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:

- termomodernizacja szkoły podstawowej i hali sportowej – zakończono w 2016,

FOTO: RADOSŁAW ZAŁĄCZKOWSKI

- budowa zespołu boisk sportowych przy szkole podstawowej (boisko do piłki nożnej ze sztuczną trawą oraz boisko wielofunkcyjne poliuretanowe do gry w siatkówkę, koszykówkę, tenis ziemny) zakończono w roku 2016 r.,
- I i II etap remontu dachu kościoła w Krosnowicach – wsparcie finansowe,
- modernizacja stadionu sportowego zgodnie z wymogami licencyjnymi określonymi przez PZPN, częściowo wykonane (bramki, siedziska) w ramach modernizacji stadionu sportowego,
- w trakcie realizacji:
 - dalsza rozbudowa sieci wodociągowej (rejon Podhalanki – jest dokumentacja, plan na 2017 r.),
 - dalsze wsparcie finansowe remontu dachu kościoła w Krosnowicach.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- modernizacja sali Podhalanka – jest dokumentacja projektowa z pozwoleniem na budowę,
- dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej (Czerwona Góra – jest dokumentacja, niestety obecnie brak dofinansowania),
- budowa miejsca spotkań i rekreacji przy osiedlu 204 – gotowa jest dokumentacja techniczna.

Zadania, które czekają na realizację:

- utworzenie żłobka i modernizacja budynku przedszkola,
- modernizacja sieci przesyłu ciepła na osiedlu 204.

ŁAWICA, PODTYNIE, MORZYSZÓW:**Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:**

- modernizacja stacji uzdatniania wody w Szalejowie Górnym (montaż urządzeń do dekarbonizacji),

Zadania, które czekają na realizację:

- remont i przebudowa dróg do nieruchomości zabudowanych z utrudnionym dojazdem,
- remont kładki pieszo-jezdnej Ławica-Młynów.

ŁĄCZNA:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- modernizacja stacji uzdatniania wody w Szalejowie Górnym (montaż urządzeń do dekarbonizacji),
- w trakcie realizacji: budowa dróg do nieruchomości zabudowanych z utrudnionym dojazdem – jedna droga w 2015 r.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa świetlicy – dzięki zaangażowaniu środków funduszu sołeckiego gmina posiada gotową dokumentację techniczną.

MARCINÓW, ROMANOWO:**Zadania na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- budowa świetlicy w Marcinowie – złożony wniosek o dofinansowanie w ramach programu LEADER,
- budowa dróg do nieruchomości zabudowanych z utrudnionym dojazdem – Romanowo jedna droga (plan na 2017 r.).

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- deklarowane zaangażowanie finansowe gminy w przypadku podjęcia przez władze powiatu – starostę, zarząd powiatu i radę powiatu, decyzji o przystąpieniu do remontu dróg powiatowych, powiat deklaruje I etap w roku 2017.

Zadania, które czekają na realizację:

- przebudowa mostu w ciągu gminnej drogi transportu rolnego w Romanowie,
- w zależności od stanowiska mieszkańców i deklaracji połączeń – rozpoczęcie prac koncepcyjnych i projektowych wodociągowania obu wsi.

OŁDRZYCHOWICE KŁODZKIE, ROGÓWEK:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- termomodernizacja i kompleksowy remont szkoły podstawowej – zakończono w 2016,
- remonty dróg – wykonano ul. Fabryczna i ul. Osiedlowa w 2016 oraz 2 inne odcinki dróg, 1 droga w 2015, III etap chodniki na cmentarzu, 1 droga w Rogówku,
- modernizacja boiska sportowego zgodnie z wymogami licencyjnymi określonymi przez PZPN, montaż bramek pełnowymiarowych oraz treningowych na boisku sportowym,

• w trakcie realizacji:

- w roku 2017 zostanie sporządzony projekt techniczny oświetlenia odcinka drogi wojewódzkiej nr 392.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- termomodernizacja remizy OSP – (wykonano remont dachu) jest gotowa dokumentacja projektowa z pozwoleniem na budowę, złożony wniosek o dofinansowanie w ramach RPO.

Zadania, które czekają na realizację:

- remont elewacji Ośrodka Kultury,
- w związku z planowaną przez województwo dolnośląskie modernizacją drogi nr 392, ujęcie wykonania chodnika dla pieszych w planach wojewódzkich (od strony Żelazna do siedziby OKSiR).

ROSZYCE, MIKOWICE:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- modernizacja stacji uzdatniania wody w Szalejowie Górnym (montaż urządzeń do dekarbonizacji),

• w trakcie realizacji:

- doświetlenie Roszyc (częściowo wykonane w 2016),
- budowa i remont dróg transportu rolnego w Mikowicach – plan na 2017 r.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa świetlicy w Roszycach – dzięki zaangażowaniu środków funduszu sołeckiego jest dokumentacja,
- rekultywacja stawu w Mikowicach – dzięki zaangażowaniu środków funduszu sołeckiego zakończono prace projektowe (złożony wniosek o dofinansowanie do UMWD).

STARY WIELISŁAW, STARKÓW:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- zakończenie robót budowlanych obiektu wielofunkcyjnego w Starym Wielisławiu w 2015 r.,
- zagospodarowanie terenu przy świetlicy i boisku w Starkowie – część prac w 2015 r. i 2016 r. dzięki funduszowi sołeckiemu,

- budowa kolejnych dróg transportu rolnego w Starym Wielisławiu (jedna droga w 2016 – Mizgała) i Starkowie (plan na 2017 r.), budowa 2 mostów w Starym Wielisławiu – jeden wykonano w 2015 r., drugi w 2016 r.,

• w trakcie realizacji:

- kontynuacja zagospodarowania terenu przy świetlicy i boisku w Starkowie – plan na 2017 r.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa parkingu wraz z oświetleniem drogi przy Sanktuarium w Starym Wielisławiu – w roku 2014 wykonany został projekt techniczny,

- wykonanie brakujących połączeń tzw. dolnej drogi w Starym Wielisławiu jako alternatywnej drogi rowerowej i spacerowej przez wieś – (1 odcinek w 2015 roku).

Zadania, które czekają na realizację:

- sporządzenie dokumentacji technicznej i rozpoczęcie prac przy budowie kanalizacji sanitarnej w Starym Wielisławiu (największy planowany projekt kanalizacyjny w gminie – łącznie z Szalejowem Górnym i Dolnym).

SZALEJÓW DOLNY:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- bramki pełnowymiarowe, wyposażenie szatni oraz budowa szatni dla sportowców, chociaż kontenery to stan przejściowy do czasu koniecznej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – w ramach modernizacji boiska sportowego,
- remont drogi gminnej (wraz z regulacją stanu własności gruntów) w kierunku obiektów Syntetyki – zakończono w 2016 r.,

- modernizacja stacji uzdatniania wody w Szalejowie Górnym (montaż urządzeń do dekarbonizacji),

• w trakcie realizacji:

- doświetlenie miejscowości (droga w kierunku zamku) – jest dokumentacja techniczna, plan na 2017 r.,

- dalsze prace modernizacyjne na boisku sportowym w celu spełnienia wymogów licencyjnych określanych przez PZPN.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- modernizacja Domu Ludowego – jest dokumentacja techniczna, czekamy na ogłoszenie naboru wniosków w ramach PROW,

- wykonanie elewacji przedszkola.

Zadania, które czekają na realizację:

- remont sali rekreacyjnej przedszkola,
- sporządzenie dokumentacji technicznej i rozpoczęcie prac przy budowie kanalizacji sanitarnej w Szalejowie Dolnym (największy planowany projekt kanalizacyjny w gminie – łącznie z Szalejowem Górnym i Starym Wielisławiem).

SZALEJÓW GÓRNY:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- modernizacja stacji uzdatniania wody w Szalejowie Górnym (montaż urządzeń do dekarbonizacji),

- budowa parkingu przy Domu Ludowym (nastąpiło przejęcie gruntu do zasobu gminnego) pierwszy etap w 2015 r., kontynuacja w 2016 r., z udziałem środków sołeckich,

- doświetlenie miejscowości (droga krajowa nr 8),

- remont nawierzchni przy Domu Ludowym i remizie OSP,

• w trakcie realizacji:

- budowa kanalizacji sanitarnej I etap (włączenie osiedla spółdzielni mieszkaniowej do oczyszczalni polanickiej – jest dokumentacja techniczna, w br. złożenie wniosku o dofinansowanie do WFOŚiGW),

- przebudowa na lokale mieszkalne drugiego budynku po szkole podstawowej (zakończenie robót w marcu 2017).

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa 2 mostów (na jeden most jest wykonywana dokumentacja, remont drugiego mostu jest w planie na 2017 r.).

Zadania, które czekają na realizację:

- remont nawierzchni w kierunku cmentarza,
- sporządzenie dokumentacji technicznej i rozpoczęcie prac przy budowie kolejnych etapów kanalizacji sanitarnej w Szalejowie Górnym (największy planowany projekt kanalizacyjny w gminie – łącznie z Szalejowem Dolnym i Starym Wielisławiem),
- budowa i remonty dróg transportu rolnego.

WOJBÓRZ, WILCZA:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- przebudowa mostu (trzy mosty w 2015 r.),
- remonty drogi dojazdowej w Wojborzu obok Domu Ludowego 2015 r.,

• w trakcie realizacji:

- kontynuacja i zakończenie prac przy budowie szatni na boisku sportowym oraz modernizacja boiska sportowego zgodnie z wymogami licencyjnymi określonymi przez PZPN – finisz prac wykończeniowych w szatni, zakupiono bramki pełnowymiarowe i wiaty dla zawodników rezerwowych,
- doświetlenie miejscowości – częściowe doświetlenia w 2016 (5 punktów),
- remont Domu Ludowego z wykonaniem zaplecza kuchennego (częściowo wykonany z udziałów środków sołeckich i systemem gospodarczym).

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa wodociągu w Wilczej wraz ze stacją uzdatniania wody – wykonana dokumentacja techniczna, wniosek o dofinansowanie złożony do PROW (czekamy na finansowanie na realizację),
- remonty dróg dojazdowych w Wojborzu.

WOJCIECHOWICE:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- doposażenie i szkolenie jednostki OSP odbywa się na bieżąco (grupa wysokościowo-poszukiwawcza),

- w trakcie realizacji: dalsze zagospodarowanie terenu przy Domu Ludowym, w 2015 r. alejka, w 2016 r. oświetlenie, ogrodzenie, doposażenie placu zabaw, w 2017 r. plan na remont schodów.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa dróg do nieruchomości zabudowanych z utrudnionym dojazdem (jedna dokumentacja techniczna gotowa do realizacji).

Zadania, które czekają na realizację:

- rozbudowa remizy OSP.

ŻELAZNO:**Zadania zrealizowane lub na etapie realizacji/zapewnione finansowanie:**

- dalsze wsparcie funkcjonowania szkoły niepublicznej prowadzonej przez stowarzyszenie Inicjatywa Edukacyjna – Nasze Żelazno, wspólnie dokonano wymiany okien, wymiana pieca CO,

- w trakcie realizacji: rozbudowa sieci kanalizacyjnej – w 2015 r. wykonano odcinek sieci,

- budowa dróg do nieruchomości zabudowanych z utrudnionym dojazdem – jedna droga w 2015 r.

Zadania w trakcie przygotowania do realizacji:

- budowa wodociągu – zakończyły się prace projektowe, konieczne etapowanie realizacji ze względu na brak możliwości środków dotacyjnych z RPO,

- budowa świetlicy z salą widowiskową i zapleczem kuchennym na terenie przyległym do szkoły, na cele kultury i rekreacji (także do użytku przez szkołę przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych), zadanie posiada dokumentację techniczną – czekamy na nabór w PROW,

- budowa dróg do nieruchomości zabudowanych z utrudnionym dojazdem.

Na półmetku jest już wiedza, że najtrudniejszym zobowiązaniem do zrealizowania będzie budowa kanalizacji dla miejscowości Stary Wielisław - Szalejów Górny - Szalejów Dolny oraz budowa oświetlenia solarnego ze względu na brak zewnętrznych źródeł finansowania.

INFORMATOR GMINA KŁODZKO -

Samorządowe czasopismo bezpłatne.

Wydawca: Gmina Kłodzko.

Adres i siedziba: Urząd Gminy Kłodzko,

ul. Okrzei 8a, 57-300 Kłodzko.

Redaktor naczelny – Justyna Bytnar.

Skład i łamanie:

Forma i Format – Bartosz Przestrzelski.

Druk: Polska Press, Bielany Wrocławskie.

Nakład 3000 egz.

Zabawa jest nauką, nauka jest zabawą

Czy może być coś lepszego dla malców, którzy zaczynają poznawać otaczający ich świat? Oczywiście! Najlepiej poznawać go z rówieśnikami w przedszkolu, tym bardziej, że przynosi to same korzyści.

Pierwszą z nich jest niepodważalny fakt mówiący o tym, że okres przedszkolny przygotowuje dziecko do dobrego startu szkolnego i może być decydujący dla dalszego rozwoju. Niestety stale pojawiającym się problemem jest brak wolnych miejsc w placówkach, co zmniejsza nie tylko szanse dzieci, ale również możliwość podjęcia pracy przez rodziców. Jak sobie radzi z tym nasza gmina? Odpowiedź jest prosta! Pozyskujemy fundusze, które pomagają zmieniać nasz mały świat na lepsze. Już kolejny raz udało się, ponieważ otrzymaliśmy dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 na realizację zadania pn. „Równość i rozwój w przedszkolach naszych marzeń”. Dzięki temu projekto-

wi została poszerzona oferta w placówkach w Szalejowie Dolnym i Oldrzychowicach Kłodzkich, które to posiadają zasoby lokalowe umożliwiające utworzenie dodatkowych miejsc i skupiają największą liczbę dzieci. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom mieszkańców, widząc różnicę w dostępie do edukacji między obszarami wiejskimi i miejskimi, priorytetem stały się działania mające na celu wyrównywanie szans.

Przeprowadzone przez nauczycieli diagnozy wykazały zapotrzebowanie na zorga-

nizowanie dwóch rodzajów zajęć edukacyjnych tj. **rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne, zdolności i talenty (taniec, szachy) oraz stymulujących rozwój psychoruchowy, wyrównujących szanse i umiejętności (logopedia, gimnastyka korekcyjna)**. Realizowane w ramach projektu zajęcia korzystnie podnoszą sprawność ruchową oraz zdolność logicznego rozumowania. Nie tylko najmłodsi zdobywają nowe umiejętności. Swoje kwalifikacje podnieśli także nauczy-

ciele uczestniczący w kursie metodyki nauczania gry w szachy przeprowadzonym przez Delegata Dolnośląskiego Związku Szachowego z Wrocławia. W obu placówkach lekcje szachowe dla początkujących trwają od 1 grudnia 2016 r.

Dodatkowym atutem są zajęcia związane z realizacją zasady równości szans i niedyskryminacji. Pomaga to przełamywać bariery równościowe, co uczy kreatywności,

empatii i pracy zespołowej. Działania te są innowacyjne i mają charakter międzypokoleniowy. Co to oznacza? Otóż w ramach projektu prowadzone są różne spotkania. Ostatnio dzieci z przedszkola w Szalejowie Dolnym odwiedziły Komendę Powiatowej Policji w Kłodzku, gdzie pod okiem policjantek zapoznały się z pracą funkcjonariuszy. Obejrzały punkt dowodzenia, w którym mundurowi odbierają wezwania i komunikują

się z innymi pracownikami. Prawdziwą frajdę sprawił im radiowóz policyjny, za którym któregoś z maluchów mógł zasiąść i poczuć się jak prawdziwy stróż prawa i bezpieczeństwa.

Tego typu spotkania przełamują stereotypy dotyczące płci, natomiast odpowiednio dobrane zajęcia stwarzają dzieciom szansę na rozwój i równy start w życie... bo dobro i przyszłość naszych pociech są najważniejsze!

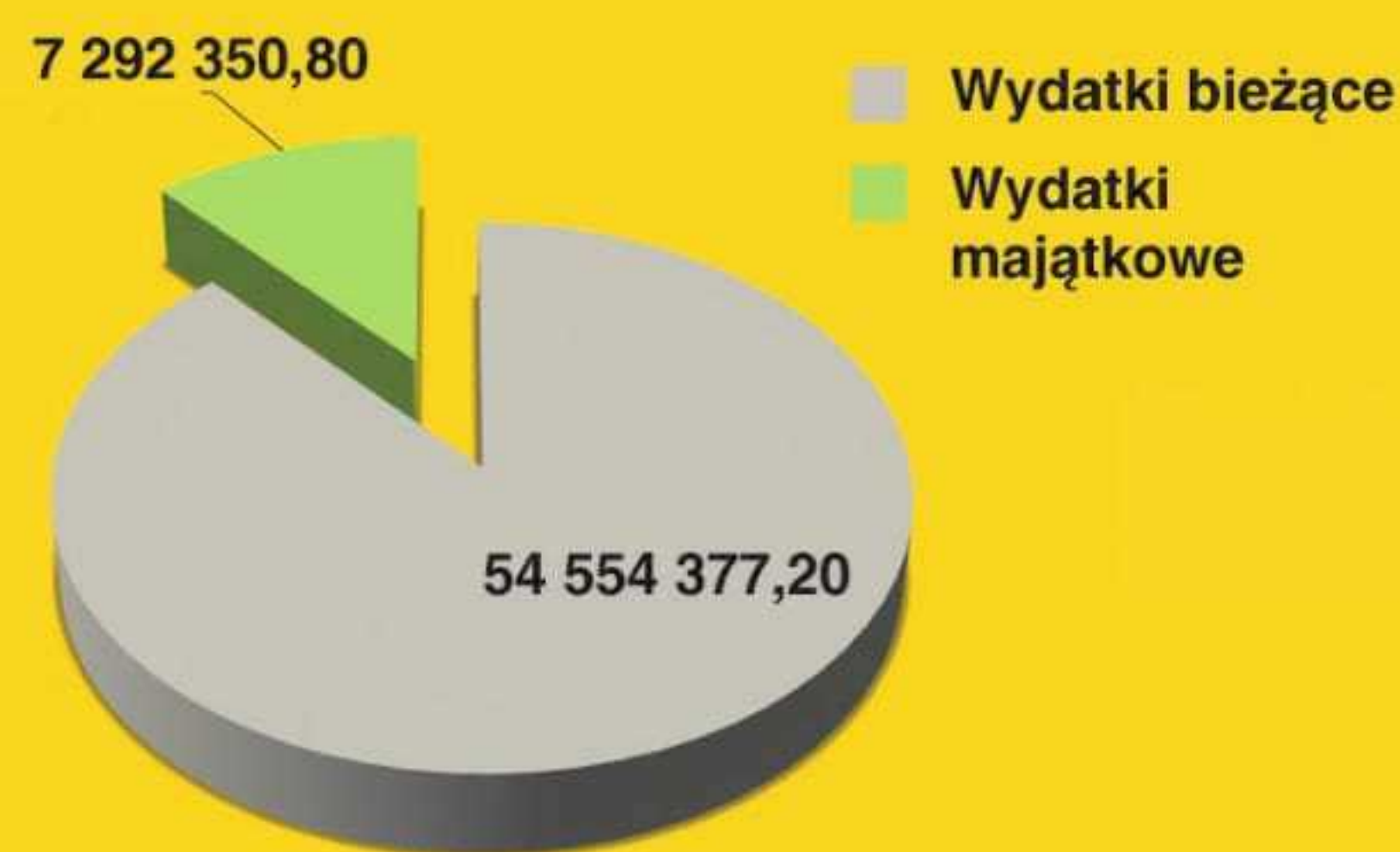
Budżet na 2017 rok

W budżecie na 2017 rok utrzymane są wcześniej obrane kierunki rozwoju gminy. – mówi wójt Stanisław Longawa – Ostateczna liczba zadań inwestycyjnych i ich wartość uzależniona jest ciągle od tempa uruchomienia pomocowych środków z Unii Europejskiej. Martwi mnie opóźnienia w tym zakresie, w szczególności co do braku do tej pory dotacji na budowę świetlic wiejskich i modernizację obiektów kultury. Sytuacja finansowa gminy

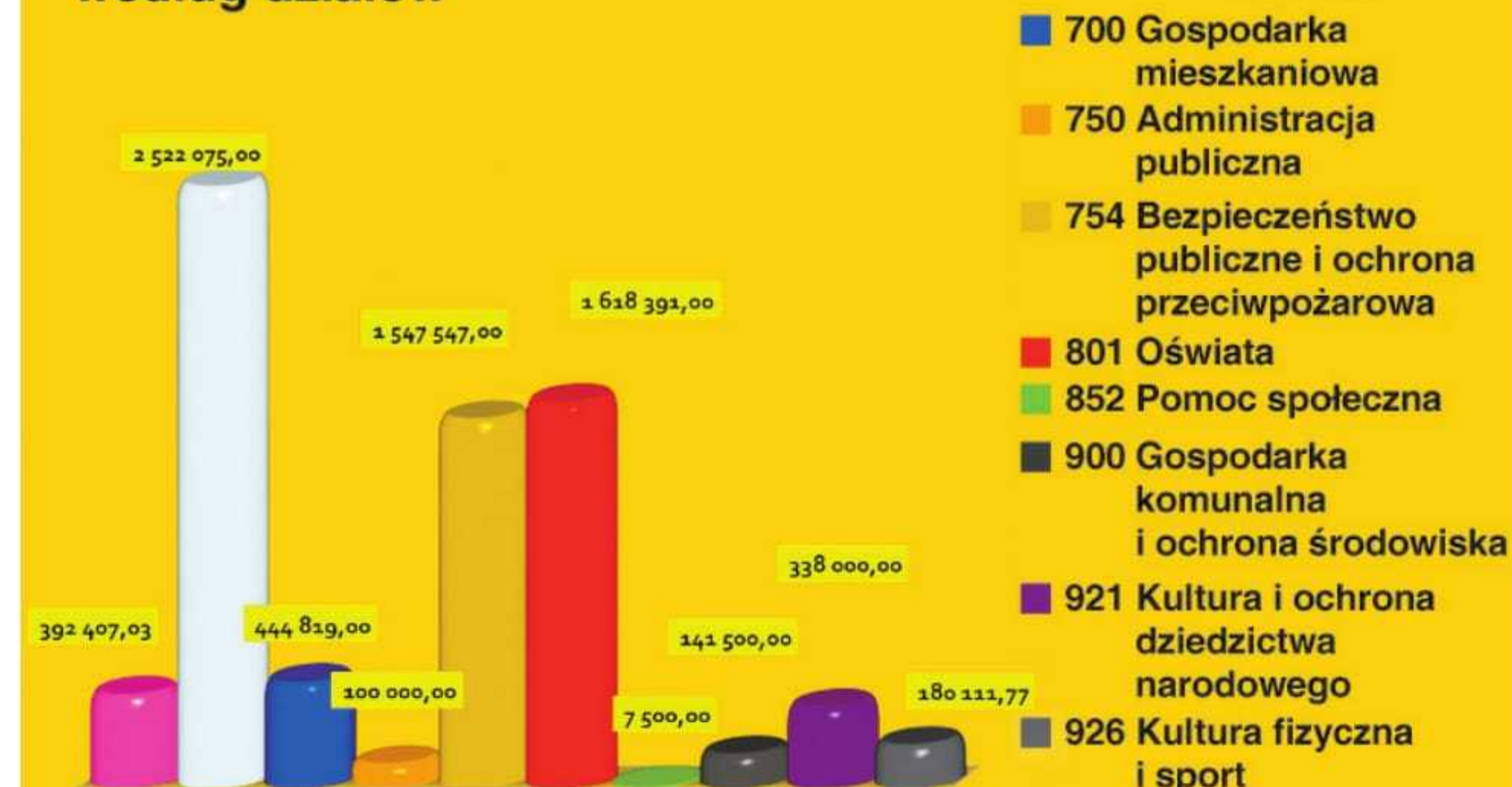
pozostaje stabilna. Stopniowo spłacane są wcześniej zaciągnięte kredyty i pożyczki, stać gminę na kolejne inwestycje.

Zagrożeniem może być reforma oświaty, która wbrew zapowiadaniom rządu na pewno wygeneruje dodatkowe koszty przez konieczność dostosowania szkół podstawowych na potrzeby tworzenia od września klas siódmych czy koszty odpraw nauczycieli wygaszanych gimnazjów. Ale i z tym, jak z każdym proble-

Podział wydatków - ogółem 61 846 728,00 zł

Wydatki inwestycyjne 7 292 350,80 zł, według działów

mem, gmina sobie poradzi. Bo musi sobie radzić. Patrząc na plany na 2017 rok i realia finansowe jestem optymistą.

Rada Gminy Kłodzko podczas grudniowej sesji przyjęła budżet na 2017 rok. Zakłada on osiągnięcie dochodów w wysokości 64 260 728,00 zł, natomiast wydatki zaplanowano na kwotę 61 846 728,00 zł.

Projekt budżetu pozytywnie zaopiniowała Regionalna Izba Obrachunkowa, a także wszystkie komisje Rady Gminy. W głosowaniu 13 radnych było za, 2 wstrzymało się od głosu.

Najważniejszymi źródłami dochodów są:

- dochody własne w wysokości 29 049 927,00 zł (45,20%) – w tym są dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz płatności w ramach budżetu środków europejskich w wysokości 5 503 657,00 zł
- subwencje w wysokości 18 337 734,00 zł (28,54%)
- dotacje z budżetu państwa 16 873 067,00 zł (26,26%)

W zakresie wydatków ogółem :

- największe środki pochłonie działalność w sferze oświaty i wychowania
- 20 840 518,00 zł oraz opieki społecznej 19 368 068,50 zł, co stanowi 65,02% wydatków ogółem.
- na inwestycje zostaną przeznaczone środki w wysokości 7 292 350,80 zł tj. 11,80% wydatków budżetowych ogółem.

Podział dochodów Gminy Kłodzko - ogółem 64 260 728,00 zł

